

Memo – Ter kennisname

Aan: VV

Van: Mw. M.E.F. Leewis

Onderwerp: Nota "exoten in Rijnland"

Datum: 27 maart 2017

Corsanr.: 17.006901

Waarom moet u dit weten

Er is nieuw Europees beleid over exoten. De lidstaten hebben een lijst met 34 soorten vastgesteld die als zorgwekkend zijn aangemerkt en die tot ecologische, economische, gezondheids- en /of cultuurhistorische schade kunnen leiden.

Ook in en rond Rijnlands wateren komen exotische planten en diersoorten voor. Exoten kunnen invloed hebben op de veiligheid, de waterkwantiteit, waterkwaliteit en ecologie en op de biodiversiteit. De taken van het waterschap en het behalen van de doelstellingen voor waterkwaliteit en ecologie kunnen in gevaar komen door de aanwezigheid van exoten. Overigens kunnen exoten ook een gunstig effect op de waterkwaliteit hebben: zo lijkt door de algenconsumptie van de quaggamossel water helderder te worden.

De uitvoering van het Europese beleid dekt niet alle mogelijke problemen voor Rijnland af. De soorten waar we last van kunnen hebben staan niet allemaal op de Unielijst. Dit betekent dat er geen partij aan de lat staat om deze overlast aan te pakken. In deze gevallen zal Rijnland zelf actie moeten ondernemen om de overlast te beperken.

De aanwezigheid van exoten in Rijnlands beheergebied is in sommige gevallen zichtbaar voor burgers. Rijnland krijgt veel vragen over hoe we omgaan met bijvoorbeeld Amerikaanse rivierkreeften of quaggamosselen. Vissers vragen toestemming om rivierkreeften te mogen bestrijden en gemeenten ontwikkelen plannen om quaggamosselen uit te zetten.

In bijgaande nota is beschreven wat de kaders zijn voor het omgaan met exoten en hoe Rijnland met exoten omgaat.

De overlast die inheemse planten en dieren kunnen geven voor de taken van het waterschap of aan recreanten is geen onderdeel van deze nota. De overlast die recreanten ervaren van bijvoorbeeld inheemse waterplanten die in de schroef van motorbootjes komen of waarin vishengels vast komen te zitten wordt behandeld onder het thema "recreatie in en om het water".

Kernboodschap

D&H heeft kennis genomen van de nota "exoten in Rijnland". De nota beschrijft welk beleid van toepassing is op het omgaan met exoten en welke taak Rijnland daar in heeft. In de nota is beschreven hoe Rijnland omgaat met het onderwerp exoten.

Dit is samen te vatten als:

1. Rijnland houdt zich aan de geldende wetgeving op het gebied van exoten. Vanuit de Wet Natuurbescherming is het verboden om exotische planten te zaaien of te planten en om dieren of hun eieren in de vrije natuur uit te zetten. Als Rijnland het bij uitzondering nodig vindt om dit toch te doen, dan vraagt hij een ontheffing van de Wet Natuurbescherming aan.
2. Rijnland houdt zich aan de afspraken die gemaakt zijn in het waterplantenconvenant. Dit betekent dat Rijnland de vondsten van nieuwe exotische waterplanten doorgeeft aan de Plantenziektkundige dienst en een publiekscampagne (webpagina met informatie) opstart om het verspreiden van exotische waterplanten door burgers tegen te gaan.
3. Rijnland kiest per exotische soort die overlast geeft een strategie (preventie/bestrijden/accepteren) en stelt een protocol op dat beschrijft hoe we omgaan met deze soort. Rijnland kan bij het uitvoeren van zijn taken last hebben van exotische planten of dieren. Voor de soorten die niet door andere partijen worden bestreden of beheerst, zal Rijnland een strategie kiezen (preventie, beheersen of bestrijden) en vastleggen in een protocol.

Context

De EU heeft een lijst van 34 exotische soorten vastgesteld die als "zorgwekkend" zijn aangemerkt in risicobeoordelingen. Het gaat hierbij om landplanten, zoogdieren (waaronder verschillende soorten eekhoorns), vogels, een exotische wespesoort, verschillende soorten Amerikaanse rivierkreeften, exotische waterplanten, vissen, de Amerikaanse brulkikker en een schildpad.

De minister van Economische Zaken kan de provincies opdracht geven om soorten te beheersen of te bestrijden. Dit zal de minister alleen doen als de kosten en de moeite opwegen tegen de overlast of schade die wordt ervaren. Ook zijn er soorten die zich niet laten bestrijden en waarbij beheersing niet zinvol wordt geacht.

Toelichting

Rijnland heeft geen wettelijke taak in de bestrijding van exotische soorten. Bij de uitvoering van zijn taken en het behalen van doelstellingen kan Rijnland echter overlast hebben door de aanwezigheid van exoten. Rijnland spant zich al tientallen jaren in om de overlast door de grote watervlucht en andere exotische waterplanten te beheersen.

In Rijnlands water komen ook exoten voor die niet te beheersen of bestrijden zijn. Denk hierbij aan de Amerikaanse rivierkreeft of de quaggamosselen.

Vervolg

Rijnland kiest een strategie (preventie/beheersen/bestrijden) voor elke exoot die overlast geeft voor Rijnlands taken en doelstellingen. De uitvoering van deze strategie wordt beschreven in protocollen. De protocollen die een financiële component of een omgevingscomponent hebben, zullen worden voorgelegd aan dijkgraaf en hoogheemraden. De VV zal worden geïnformeerd als er bijzonderheden zijn die aandacht vragen.

Over de aanpak van overlast die waterplanten (zowel inheems als exotisch) geven aan recreanten wordt u door een afzonderlijke ter kennisname memo geïnformeerd.

